

SPĒLE

SPĒLES MĒRĶIS:

Kāpēc gadās dzirdēt par ugunsnelaimēm, kurās ir cietuši bērni? Vai viens no iemesliem ir tas, ka bērni nespēj paredzēt savas rīcības sekas, jo viņiem trūkst zināšanu. Tāpēc gan vecākiem, gan pedagogiem noderēs spēle "Drošs paliek drošs"! Spēle ir iekļauti jautājumi un situācijas, kurās var nokļūt bērns, bez pieauguša uzraudzības rīkojoties ar uguni vai sadzīves elektroierīcēm.

ATCERĪETIES!

Atbildes uz spēles jautājumiem var būt dažādas! Galvenais nosacījums Jums kā vecākiem: runāt ar saviem bērniem viņu vecumam atbilstošā valodā un iemācīt galvenos ugunsdrošības noteikumus. Ekspertu rokasgrāmatā atradīsiet atbilžu variantus, kas papildinās Jūsu zināšanas ugunsdrošībā.

SPĒLĒTĀJU SKAITS: 2 – 5 dalībnieki, ieskaitot Ekspertu jeb Spēles vadītāju.

SPĒLĒI NEPIECIEŠAMAIS LAIKS: ~ 20 minūtes - neierobežots.

SPĒLES PIEDERUMI: Spēles laukums (A4 vai A3 formāts);

Metamais kauliņš (izgriez pats);
Spēles varoņi (izvēlies savu un izgriez pats);
Kartītes ar jautājumiem;
Kartītes spēles lauciņiem "Pastāsti!";
Kartītes spēles lauciņiem "Rīkojies!";
Eksperta Rokasgrāmata.

SPĒLES NOTEIKUMI:

1. Spēles dalībnieki novieto spēles varoņus uz lauciņa "Starts", nosaka starta secību.
2. Vienam no spēles dalībniekiem tiek piešķirta Eksperta loma. Šis spēles dalībnieks saņem Eksperta Rokasgrāmatu, kur ir Atbildes uz Spēles jautājumiem.
3. Eksperta uzdevums ir uzklaut spēles dalībnieka atbildi, sniegt vērtējumu un nepieciešamības gadījumā papildināt to.
3. Dalībnieki met kauliņu un paiet uz priekšu atbilstošu lauciņu skaitu.
4. Ja nonāk uz lauciņa "Jautājums", atbild uz jautājumu.
5. Ja nonāk uz lauciņa "Pastāsti!", pastāsta, ko zina par uzdoto jautājumu. Eksperts no savas puses sniedz papildu informāciju, kas var būt svarīga spēles dalībniekiem.
6. Ja nonāk uz lauciņa "Rīkojies!", spēles dalībnieks pieceļas un parāda, kas konkrētajā situācijā būtu jādara. Eksperts no savas puses sniedz vērtējumu un papildu informāciju par konkrēto situāciju, kas var būt svarīga spēles dalībniekiem.
7. Ja Eksperts akceptē spēles dalībnieka atbildi, stāstījumu vai rīcību, tad Spēles dalībnieks turpina spēli, virzoties uz priekšu.
8. Ja Eksperts neakceptē spēles dalībnieka atbildi, stāstījumu vai rīcību, tad spēles dalībniekam jādodas 2 (divus) lauciņus atpakaļ.
9. Spēli var pārtraukt jebkurā brīdī – pēc spēles dalībnieku izvēles.
10. Ar laiku spēli var papildināt ar citiem jautājumiem un uzdevumiem.
11. Par Spēles uzvarētāju kļūst tas, kurš pirmais nonāk uz lauciņa "Dzīvo droši mājās!"

Lai veicas!

EKSPERTA ROKASGRĀMATA

PASTĀSTI! ➡➡

1 Kāpēc, tavuprāt, nedrīkst spēlēties ar sērkokiem vai šķiltavām?

Atbilžu varianti:

Var apdedzināt pirkstus, matus un citas ķermeņa daļas.
Var aizdedzināt savu apģērbu.
Var aizdedzināt rotallietas, priekšmetus.
Var izraisīt ugunsgrēku.
Var izraisīt sprādzienu.

2 Kā pareizi ierīkot ugunsgrēku un kā to nodzēst, kad dodies prom?

Atbilde:

Ugunsgrēka vieta jāierīko drošā attālumā no citiem aizdegšanās avotiem (sausiem kokiem, krūmiem, sausās zāles), jāattīra teritorija no sūnām, zāles, ugunsgrēka vietai vislabāk apkārt izvietot akmeņus vai ierīkot to bedrē, kas neļaus ugunsgrēkam izplatīties.
Pēc ugunsgrēka kurināšanas tas kārtīgi jāapdzēš, uzberot smiltis vai uzlejot ūdeni.

3 Kā rīkoties, ja mežā ir izcēlies ugunsgrēks?

Atbilžu varianti:

Ja ugunsgrēks izcēlies ugunsgrēka rezultātā, uzreiz meģini to nodzēst ar smiltīm vai ūdeni.
Ja uguni nav iespējams nodzēst, tad nekavējoties brīdini pārējos un ej prom no ugunsgrēka vietas, ziņo 112, virzies perpendikulāri uguns izplatīšanās virzienam.
Ja aiziet no uguns nav iespējams un atrodi netālu no kādas ūdenstilpes, iegremdējies ūdenī vai apsedzies ar samitrinātām drēbēm.

4 Kādas sekas var izraisīt kūlas dedzināšana?

Atbilžu varianti:

Iet bojā kukaiņi un dzīvnieki, putni, kas dzīvo zālē.
Var iet bojā vērtīgi augi, retas sugas.
Uguns var izplatīties līdz mežam. Tādā veidā tiks nodarīts postījums meža iemītniekiem un augiem.
Uguns var izplatīties līdz ēkām - mājām, kūtim. Tādā veidā var iet bojā cilvēki, lopī un materiālās vērtības. Uguns var izplatīties līdz ugunsbīstamiem un sprādzienbīstamiem objektiem.

5 Kā mamma vai omīte var nodzēst aizdegušos pannu?

Atbilžu varianti:

Jāizslēdz plīts. Degoša panna jāapsedz ar dēlīti vai vāku, vai samitrinātu virtuves dvieļi.
Jāizslēdz plīts. Degoša panna jāapsedz ar ugunsdzēsības pārkļāvu.
Jāizslēdz plīts. Degošās pannas dzēšanai var izmantot F klases ugunsdzēsības aparātu vai līdzekli.

6 Kāds būs Tavs Darbības plāns, ja kaut kas ir aizdedzies un tu mājās esi viens?

Atbilde:

Nekavējoties dodies ārā no mājas.
Izsauc ugunsdzēsēju glābējus, zvanot uz 112.

Ja nevari izkļūt no mājām, sauc palīgā kaimiņus, garāmgājējus.
Nekādā gadījumā neslēpies zem gultas vai skapī.

7 Nosauc savas mājas adresi!

8 Kas jāatceras, kurinot mājās krāsnī?

Atbilde:

Krāsns tuvumā nenovietot degtspējīgus materiālus.
Krāsnī malka jāievieto tā, lai tā pilnībā ieiētu krāsnī.
Aizejot gulēt, iekurto krāsnī nedrīkst atstāt bez uzraudzības.
Pirms apkures uzsākšanas ir jāizsauc skurstenlauķis.
Nelieto viegli uzliesmojošu šķidrumu.
Aizver krāsns durvis.

9 Kā rīkoties, ja nostrādā dūmu detektora signāls?

Atbilde:

Nekavējoties ir jāpamet telpas un jāzvana glābējiem uz 112, ja izcēlies ugunsgrēks.

10 Kā rīkoties, ja publiskā vietā atskan balss izziņošanas sistēma, kas aicina apmeklētājus nekavējoties atstāt ēkas?

Atbilde:

Nekavējoties ir jāpamet telpas, sekojot norādēm virzīties uz evakuācijas izeju, un jāzvana glābējiem uz 112.

11 Izdomā sava dzīvokļa/ mājas evakuācijas plānu.

Atbilde:

Kopā ar bērniem izstrādāiet evakuācijas plānu, kā izkļūt no dzīvokļa/ mājas. Pārrunāiet, kādi šķēršļi var rasties. Kad drīkst un kad nedrīkst izmantot logu, lai izkļūtu no telpas. Ugunsgrēka laikā aizliegts izmantot liftu. Vai varat izdomāt divas iespējamās izejas katrai telpai?

12 Kādi drošības noteikumi jāievēro, dedzinot sveces?

Atbilde:

Nedezini sveces bez pieaugušu uzraudzības.
Sveces jānovieto uz nedegošām virsmām.
Pārliecinies, ka sveces ir stabili novietotas un nevar apgāzties.
Nenovieto sveces aizkaru, mēbeļu un citu degošu priekšmetu tuvumā.
Uzmani, lai telpā, kur deg sveces, nerastos caurvējš.
Neatstāj degošas sveces bez uzraudzības.
Dodoties prom vai pirms gulētiešanas, pārliecinies, ka svece ir nodzēsta!

ATBILDI! ➡➡

13 Kā rīkoties, ja atrodi mājās un ārā ir negaiss?

Atbilde:

Centies bez īpašas nepieciešamības neiet ārpus telpām.
Aizver logus, durvis, dūmvadu aizvērtus.
Parūpējies, lai telpās nebūtu caurvēja; ar to telpā var iekļūt lodveida zibens.
Neuzturies pie elektroinstalācijām, antenām, logiem, durvīm, ūdens krāniem un radiatoriem, kā arī citiem metāla priekšmetiem.
Uzturies tālāk no ēkas ārējās sienas, ja laukā pie tās aug koks. Ja zibens trāpīs kokā, daļa no lādiņa var tikt novadīta uz ēku.
Atvieno radio un televizoru no elektriskā tīkla.
Atvieno televizora antenu no televizora.
Neizmanto sadzīves elektrotehniku un tālruni.

14 Kā rīkoties, lai neiesper zibens, ja atrodiēs ārpus mājas?

Atbilde:

Neizmanto mobilo telefonu.

Uzturies tālāk no metāla priekšmetiem (metāla stieplu žoga u.c.)

Ja klajā laukā nav kur patverties, tad nogulieties zemē. Ja iespējams, izvēlieties sausu, smilšainu grunti.

Nedrīkst slēpties zem augstiem, atsevišķi augošiemi kokiem – ozoliem, priedēm, liepām.

Nebrauc ar velosipēdu vai motociklu/motorolleru, nokāp no braucamrīka, nepaliec kontaktā ar to.

Pērkona negaisa laikā nedrīkst atrasties uz ezera vai citas ūdenskrātuves, peldēties, makšķerēt zivis. Nepieciešams attālināties no ūdenskrātuves drošā attālumā, jo ūdens labi vada elektrību.

15 Ko darīt, ja sajūti gāzes smaku?

Atver logus.

Nekavējoties dodies ārā no mājas.

Jāzvānā ugunsdzēsējiem glābējiem uz 112.

Ja telpā ir jūtama gāzes smaka, nekādā gadījumā nededzini uguni un nelieto elektroierīces.

16 Vai Tu drīkst dzēst uguni?

Uguni drīkst dzēst tikai pieaugušie un arī tad, ja uguns nav izplatījusies. Pirmā, kas jādara ugunsgrēka gadījumā, būtu evakuācija.

17 Kādus traukus, priekšmetus vai ēdienus nedrīkst sildīt mikroviļņu krāsnī?

Atbilde:

Metāla priekšmetus, piemēram, karotes, katlus, foliju, apzeltītus traukus. Oļas.

18 Kāpēc elektroierīces aizliegts iegremdēt ūdenī?

Atbilde:

Ūdens vada elektrību, tāpēc var rasties īssavienojums.

19 Kā Tavi vacāki var nodzēst aizdegušos elektroierīci?

Atbilde:

Izslēgt elektroierīci, atslēgt to no elektriskās strāvas (izvilkt no rozetes), nodzēst ar ugunsdzēsības aparātu, pārkļāju.

20 No kā var aizdegties Ziemassvētku eglīte?

Atbilde:

Degošas sveces, kas saspraustas eglītes zaros.

Var aizdegties bojātas spuldziņu virtenes, kas iekārtas eglītes zaros.

Ja eglīte atrodas dzīvas uguns tuvumā, piemēram, pie kamīna vai malkas krāsns, tad uguns dzirkstele.

21 Kāpēc mājās nepieciešams ugunsdzēsības aparāts?

Atbilde:

Ugunsdzēsības aparāts ir vienkāršs un drošs līdzeklis, ar ko nodzēst ugunsgrēku sākuma stadijā.

22 Kāpēc mājās ir nepieciešams dūmu detektors?

Atbilde:

Lai ar skaļu un spalgu signālu brīdinātu par to, ka mājās ir izveidojies piedūmojums, kas var būt bīstams cilvēka veselībai un dzīvībai.

23 Kā izsaukt ugunsdzēsējus?

Atbilde:

Zvani uz 112. VUGD dispečeram nosauc savu mājas adresi vai vietu, kur tu šobrīd atrodiēs.

24 Kā tētis var nodzēst mazas uguns liesmas?

Atbilde:

Uguns liesmas var apslāpēt, uzmetot tām virsū segu, kas neļaus piekļūt skābeklim.

Uguns liesmas var apslāpēt, nodzēšot tās ar ūdeni vai ugunsdzēsības aparātu.

Arā liesmu apslāpēšanai var izmantot arī smiltis.

25 Kas ir tvana gāze?

Atbilde:

Mājās tvana gāze (oglekļa monoksīds) – bezkrāsaina, bez smaržas un nekairinoša, taču noteiktās koncentrācijās cilvēka veselībai un dzīvībai bīstama gāze – var rasties no apkures un degšanas. Galvenie avoti ir virtuves ierīces un apkures sistēmas, tādas kā plīts, ūdens sildītājs, kamīns, malkas krāsns, ogļu grīls, dabasgāzes krāsns, apkures ierīces, mikrogenerators utt.

26 Kāpēc mājās vēlams tvana gāzes detektors?

Atbilde:

Tvana gāzes (oglekļa monoksīda) detektors ar skaļu un spalgu signālu brīdinās par to, ka tvana gāzes koncentrācija gaisā ir kļuvusi bīstama cilvēka veselībai un dzīvībai.

27 Cik ātri, Tavuprāt, izplatās uguns liesmas telpā, kur izcēlies ugunsgrēks? Kas ietekmē uguns liesmu izplatīšanās ātrumu?

Atbilde:

5–10 minūšu laikā uguns var aptvert jau visas telpas. To, cik ātri izplatās uguns, ietekmē tas, kādi priekšmeti atrodas telpā, cik liela ir telpa un vai telpās ir pietiekami daudz skābekļa.

28 Cik minūtes ir Tavas ģimenes rīcībā, lai droši evakuētos no telpām, kur ir izcēlies ugunsgrēks?

Atbilde:

2–3 minūtes, ar katru nākamo minūti drošas evakuācijas iespējas samazinās.

Arī viltus trauksmes gadījumā ir jāevakuējas.

29 Kādi ugunsdrošības pasākumi jāievēro pirms iziet no mājām?

Atbilde:

Izslēdz gāzes plīti, gaismu, elektriskās ierīces (gludeklis, sildītājs).

Aiztaisi visus logus un durvis.

30 Kur aizliegts izmantot pirotehnikas izstrādājumus (salūtu)?

Atbilde:

Mājokļu iekštelpās.

Daudzdzīvokļu māju pagalmos.

Zem elektrības vadiem, koka zariem, mežos, zem tiltiem.

Pie ražošanas ēkām, degvielas uzpildes stacijām u.c. bīstamās teritorijās.

31 Kā rīkoties, ja ir gūti apdegumi?

Atbilde:

Nekavējoties jāizsauc neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests pa tālruni 112 vai 113, apdeguma vieta nekavējoties ilgstoši jādzēsē zem

vēsa, tekoša ūdens (ne ledaina) – vismaz 10 minūtes.

Ja apdegusi ķermeņa daļa ar apģērbu, to nedrīkst atraut no ķermeņa, uz apģērbu var liet vēsu ūdeni.

RĪKOJIES! ➡

32 RĪKOJIES! Kā būtu jārikojas cilvēkam, kuram ir aizdedzies apģērbs?

Gulies zemē un vārties pa zemi, līdz liesmas apdzies.

Virsu cilvēkam uzmet vilnas segu, ugunsdzēsības pārkļāju.

33 RĪKOJIES! Kā tu pārvietosies uz izeju piedūmotā telpā?

Pieliekot mutei un degunam priekšā lupatu, rāpojot pa zemi izejas virzienā. Dūmi ceļas uz augšu – jo zemāk esi, jo mazāk tos ieelpo.

34 RĪKOJIES! Kā jāsauc palīgā, ja esi palicis telpā, kas ir aizdegusies, bet tu netiec ārā?

35 RĪKOJIES! Lēkājot uz vienas kājas, nosauc 3 iemeslus, kāpēc mājās var izcelties ugunsgrēks!

36 RĪKOJIES! Ar spēles biedru izspēlē zvanu uz 112!

37 RĪKOJIES! Ar Ekspertu izspēlē situāciju, kad, notiekot nelaimes gadījumam, esi izskrējis uz ielas vai pa logu lūdz palīdzību garāmgājējam!

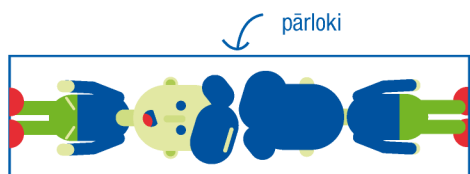
38 RĪKOJIES! Kādam no spēles biedriem izstāsti, kas viņam jādara, ja ir uznācis pērkona negaiss!

39 RĪKOJIES! Lēkājot no vienas kājas uz otru, nosauc 3 nelaimes, ko dabai nodara kūlas dedzināšana!

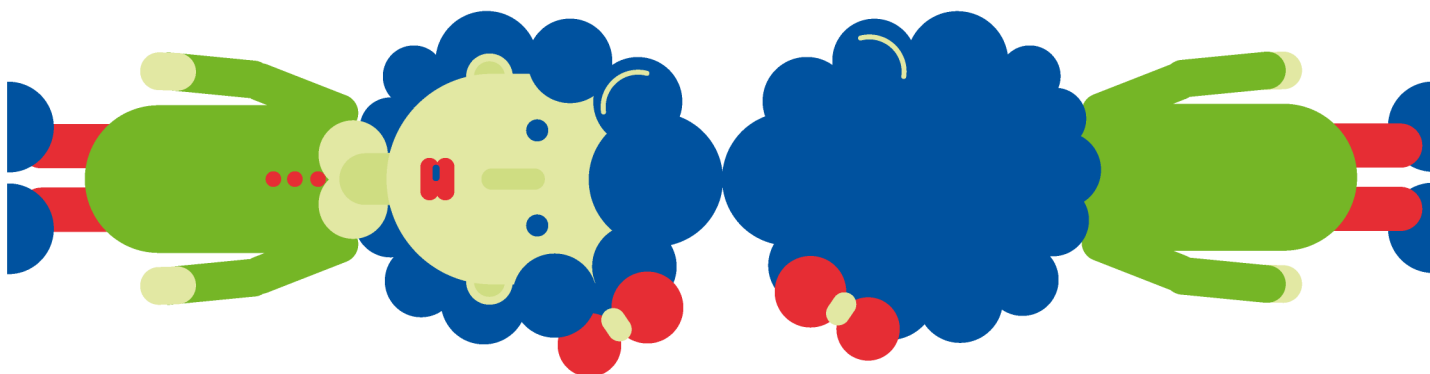
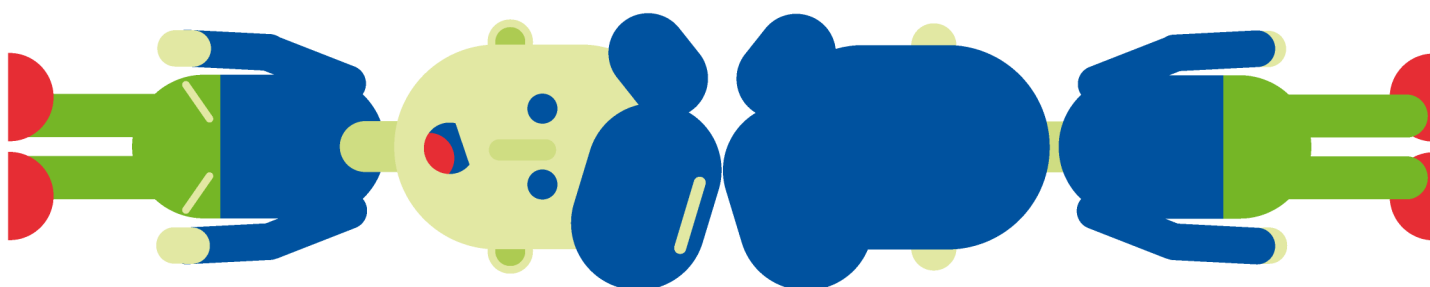
40 RĪKOJIES! Griežoties ap savu asi, nosauc savas mājas adresi!

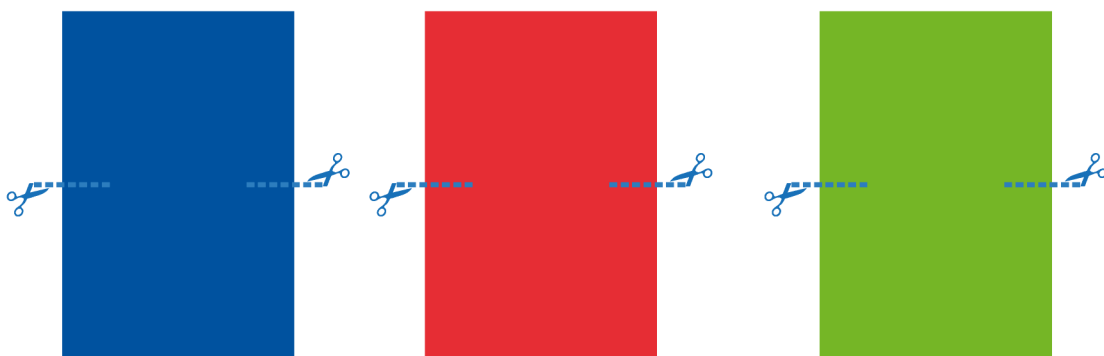
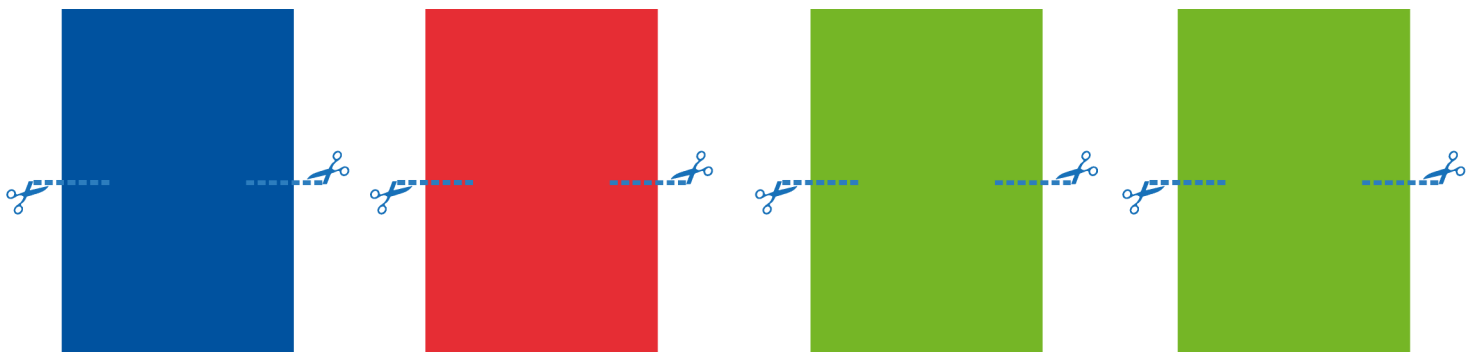
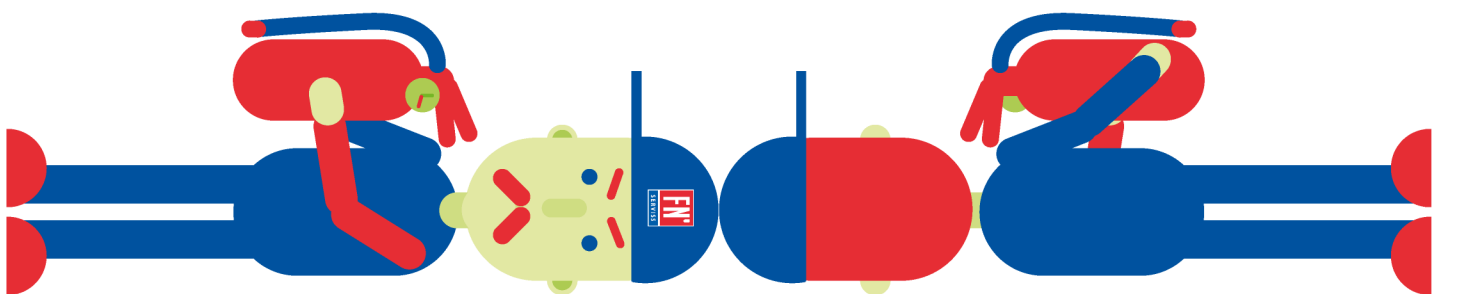
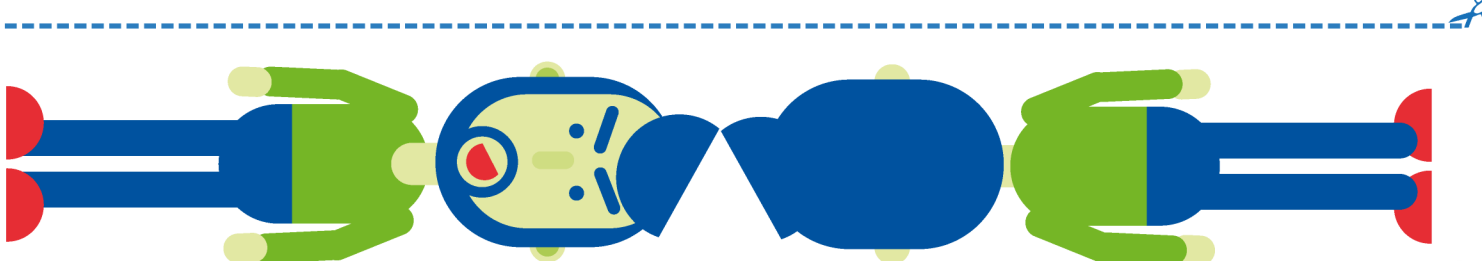
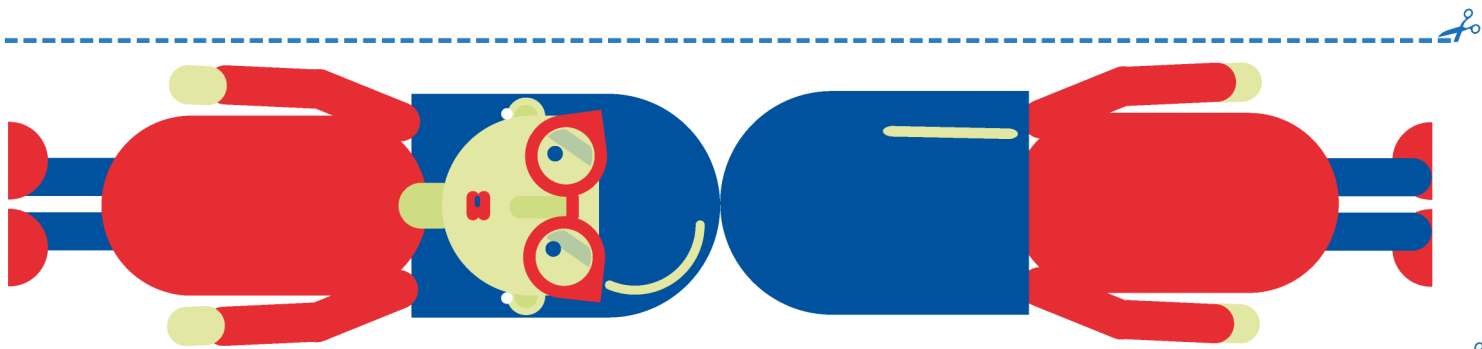
SPĒLES VAROŅI UN METAMĀIS KAULIŅŠ

Izgriez pa līnijām, pārloki uz pusēm! Izgriez pamatnes, saloki uz pusēm!
Iegriez varoņiem starp kājām un pamatnītēm pa vidu līdz pusei! Saliec
varoņi ar pamatnīti!

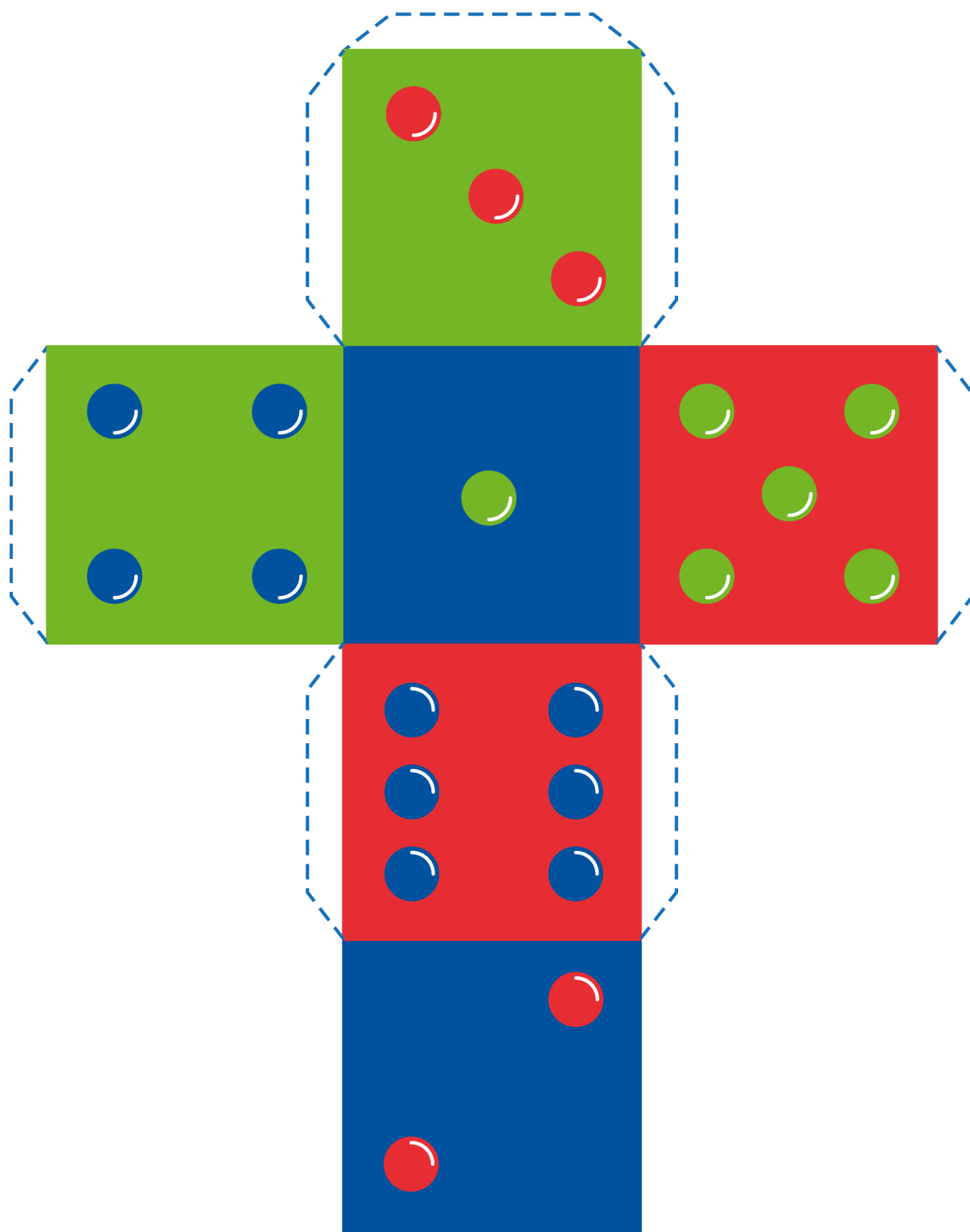

saliec kopā

Izgriez metamo kauliņu, saloki un salīmē!

1

PASTĀSTI!

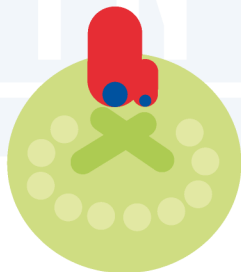
Kāpēc, Tavuprāt, nedrīkst spēlēties ar sērkokiem vai šķiltavām?

2

PASTĀSTI!

Kā pareizi ierīkot ugunsgrāvēji un kā to nodzēst, kad aizēj prom?

5

PASTĀSTI!

Kā mamma vai omīte var nodzēst aizdegušos pannu?

6

PASTĀSTI!

Kāds būs Tavs Darbības plāns, ja kaut kas ir aizdedzies un tu mājās esi viens?

3

PASTĀSTI!

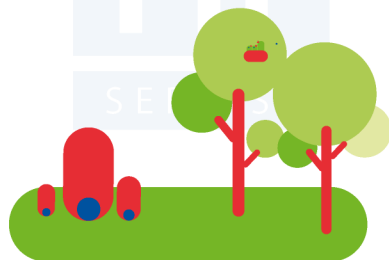
Kā rīkoties, ja mežā ir izcēlies ugunsgrēks?

4

PASTĀSTI!

Kādas sekas var izraisīt kūlas dedzināšana?

7

PASTĀSTI!

Nosauc savas mājas adresi!

8

PASTĀSTI!

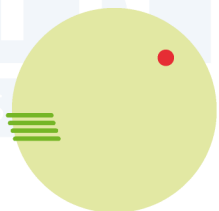
Kas jāatceras, kurinot mājās krāsni?

9

PASTĀSTI!

Kā rīkoties, ja nostrādā dūmu detektora signāls?

10

PASTĀSTI!

Kā rīkoties, ja publiskā vietā atskan balss izziņošanas sistēma, kas aicina apmeklētājus nekavējoties atstāt ēkas?

11

PASTĀSTI!

Sava dzīvokļa/ mājas evakuācijas plānu.

12

PASTĀSTI!

Kādi drošības noteikumi jāievēro, dedzinot sveces?

13

JAUTĀJUMS

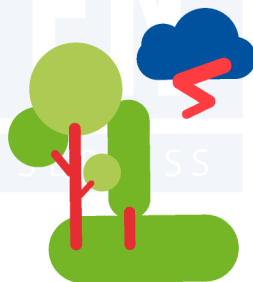
Kā rīkoties, lai neiesper zibens, ja atrodi mājās?

14

JAUTĀJUMS

Kā rīkoties, lai neiesper zibens, ja atrodi ārpus mājas?

15

JAUTĀJUMS

Ko darīt, ja sajūti gāzes smaržu?

16

JAUTĀJUMS

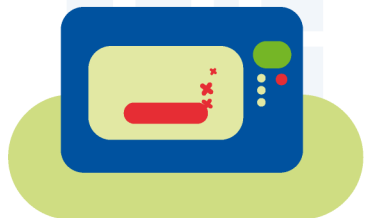
Vai Tu pats drīksti dzēst uguni?

17

JAUTĀJUMS

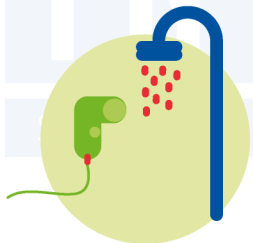
Kādus traukus, priekšmetus vai ēdienus nedrīkst sildīt mikroviļņu krāsnī?

18

JAUTĀJUMS

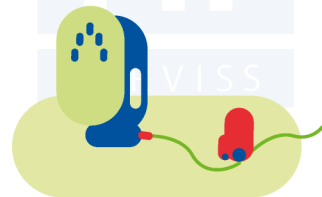
Kāpēc ūdens tuvumā nedrīkst lietot elektroierīces?

19

JAUTĀJUMS

Kā Tavi vecāki var nodzēst aizdegušos elektroierīci?

20

JAUTĀJUMS

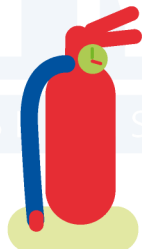
Kas, tavuprāt, var aizdedzināt Ziemassvētku eglīti?

21

JAUTĀJUMS

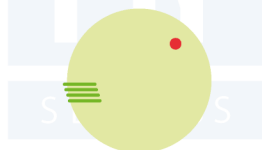
Kāpēc mājās nepieciešams ugunsdzēsības aparāts?

22

JAUTĀJUMS

Kāpēc mājās ir nepieciešams dūmu detektors?

23

JAUTĀJUMS

Kā izsaukt ugunsdzēsējus?

24

JAUTĀJUMS

Kā tētis var nodzēst mazas uguns liesmas?

25

JAUTĀJUMS

Kas ir tvana gāze?

26

JAUTĀJUMS

Kāpēc mājās ir nepieciešams tvana gāzes detektors?

27

JAUTĀJUMS

Cik ātri, Tavuprāt, izplatās uguns liesmas telpā, kur izcēlies ugunsgrēks? Kas ietekmē uguns liesmu izplatīšanās ātrumu?

28

JAUTĀJUMS

Cik minūtes ir Tavas ģimenes rīcībā, lai droši evakuētos no telpām, kur ir izcēlies ugunsgrēks?

29

JAUTĀJUMS

Kādi ugunsdrošības pasākumi jāievēro aizejot, no mājām?

30

JAUTĀJUMS

Kur aizliegts izmantot pirotehnikas izstrādājumus (salūtu)?

31

JAUTĀJUMS

Kā rīkoties, ja ir gūti apdegumi?

32

PARĀDI!

Kā būtu jārīkojas cilvēkam, kuram ir aizdedzies apģērbs?

33

PARĀDI!

Kā tu pārvietosies uz izeju
piedūmotā telpā?

34

PARĀDI!

Kā jāsauca palīgā, ja esi palicis
telpā, kas ir aizdegusies, bet tu
netiec ārā?

35

PARĀDI!

Lēkājot uz vienas kājas nosauc
3 iemeslus, kāpēc mājās var
izcelties ugunsgrēks!

36

PARĀDI!

Ar spēles biedru izspēlē zvanu uz
112!

37

PARĀDI!

Ar ekspertu izspēlē situāciju, kad,
notiekot nelaimes gadījumam, esi
izskrējis uz ielas vai pa logu lūdz
palīdzību garāmgājējam!

38

PARĀDI!

Kādam no spēles biedriem
izstāsti, kas viņam jādara, ja ir
uznācis pērķona negaiss!

39

PARĀDI!

Lēkājot no vienas kājas uz otru,
nosauc 3 nelaimes, ko dabai
nodara kūlas dedzināšana!

34

PARĀDI!

Griežoties ap savu, asi nosauc
savas mājas adresi!

FN' DROŠĪBAS EKSPERTS
SERVISS

**DROŠS
PALIEK
DROŠS**

Drošības iela 1